

MELENA

1. Definiție

Melena reprezintă eliminarea prin scaun a sângelui digerat (**negru**), provenind cel mai frecvent din partea superioară a tubului digestiv - esofag, stomac sau duoden.

De asemenea melena poate să apară și ca urmare a unor hemoragii de la nivelul intestinului subțire sau colonului proximal în condițiile în care sângerarea este în cantitate mică iar tranzitul încetinit. Prin stagnare mai îndelungată se realizează transformarea de către bacterii a sângelui și colorarea în negru a scaunului.

Hemoragiile digestive superioare acute, reprezintă o urgență gastroenterologică, având o mortalitate de 6-13%.

2. In ce boli poate să apară melena ?

- Varice esofagiene rupte
- Cancer esofagian
- Ulcer gastric
- Gastrita erozivă
- Ulcer duodenal
- Malformații arteriovenoase esofagiene , gastrice sau duodenale
- Tumori gastrice
- Rupturi ale mucoase gastroesofagiene (sindrom Mallory-Weiss), etc

O persoană care are scaun negru poate să se gândească la melenă dacă este cunoscut cu

- ulcer gastric sau duodenal
- ciroză hepatică
- insuficiență renală cronică
- trombocitopenie, tulburări de coagulare, Hemofilie sau alte boli de sânge
- are Helicobacter Pylori
- vârsta peste 70 de ani
- administrarea de medicamente (aspirina, antiinflamatorii nesteroidiene, cortizon, anticoagulante)
- consumă alcool

Alte cauze de scaun negru în afară de pierderea de sânge

Scaunul poate fi de culoare neagră mimând melena (melena falsă) și în alte situații:

- Consum de afine, spanac, sângerete
- Medicatie cu fier, bismut
- Preparate multivitamine care uneori conțin și fier

În aceste situații scaunul negru nu se însoțește de alte simptome, nu este urât mirositor și moale; și dispare relativ rapid dacă nu se mai consumă alimentele sau medicamentele cauzatoare.

Pentru apariția unui scaun melenic, trebuie să se piardă cel puțin 50-60 ml de sânge.

În mod normal, de când se pierde sânge din tubul digestiv până se elimină prin scaun sub forma de melenă, trec în medie cam 14 ore. Dacă sângele se pierde în mare cantitate, este posibil ca eliminarea lui prin scaun să se facă mai repede de 14 ore, sângele nu se mai digerează, scaunul fiind roșu.

Caracteristici : scaunul este moale, negru, lucios "ca păcura", urât mirositor.

Melena se poate asocia cu următoarele **simptome:**

- Dureri abdominale
- Pirozis (arsuri retrosternale)
- Grețuri
- Vărsături cu sânge roșu sau digerat (hematemeză)
- Amețeli
- Transpirații

3. Complicații

În general, la o persoană fără alte patologii, pierderea 500-700ml de sânge este bine tolerată de organism, cu simptome minime.

În situația pierderilor mai mari de sânge, a bolilor asociate sau vârstei înaintate; melena se poate însoți de alte simptome și semne care pot indica gravitatea situației :

- Tahicardie (puls crescut peste 100/min)
- Transpirații reci
- Tegumente palide
- Scăderea importantă a tensiunii arteriale (sub 100 mm Hg)
- Lipotimie (leșin)
- Tulburări de conștiență, confuzie

În aceste situații trebuie ca pacientul să se prezinte de urgență la spital apelând 112.

Moartea în cazul pierderilor de sânge prin melenă poate să apară în 8-10% din cazuri, în special în cazul melenei abundente cu pierdere rapidă de sânge apărută la persoane cu boli asociate sau cu vârsta de peste 60 de ani.

Deși nu în toate cazurile, melena este de gravitate mare, totuși consultul medical trebuie să se facă neîntârziat.

4. Diagnosticul

De primă intenție în cazul melenei este endoscopia digestivă superioară, uneori este necesară și endoscopia digestivă inferioară.

De asemenea sunt necesare examinări de laborator (ex hemoleucogramă, coagulogramă, probe hepatice, probe renale)

5. Tratamentul

Tratamentul melenei înseamnă tratamentul cauzei sale, asociat uneori cu administrarea de sânge sau plasmă.

În cele mai multe cazuri hemoragia este oprită prin manevre endoscopice; rar sunt necesare intervenții chirurgicale.

6. Prevenția

Pentru a preveni apariția sau reparația melenei sunt necesare câteva reguli

- Eradicarea infecției cu Helicobacter Pylori
- Renunțarea la fumat
- În cazurile în care se impun utilizarea antiinflamatoarelor nonsteroidiene sau corticosteroizi să se asocieze medicație antisecretorie gastrică (ex. omeprazol, esomeprazol, pantoprazol)
- Consum de medicamente doar cu prescripție medicală.